

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ՉՈՐՐՈՐԴ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔ

ՈՍԿԱՆՅԱՆԸ ԵՎ ԱՅԼՔ ԸՆԴԴԵՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

(գանգադ թիվ 54225/22)

ՎՃԻՌ

ԱՏՐԱՍԲՈՒՐԳ

24 հոկտեմբերի 2024թ.

Սույն վճիռը վերջնական է, սակայն կարող է ենթարկվել խմբագրական փոփոխությունների:

Ոսկանյանը եւ այլք ընդդեմ Հայաստանի գործով,

Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանը (Չորրորդ բաժանմունք),
հանդես գալով Կոմիտեի հետեյալ կազմով՝

Էն Լուիս Բորման [Anne Louise Bormann]՝ Նախագահ,

Սեբաստիան Ռադուլեցու [Sebastian Rădulețu],

Մատեյա Դուրովիչ [Mateja Đurović]՝ դատավորներ,

եւ Վիկտորյա Մարադուդինա [Viktoriya Maradudina]՝ *Բաժանմունքի
քարտուղարի տեղակալի պաշտոնակատար,*

2024 թվականի հոկտեմբերի 3-ին անցկացնելով դռնփակ
խորհրդակցություն,

կայացրեց հետեյալ վճիռը, որն ընդունվեց նույն օրը.

ԸՆԹԱՅԱԿԱՐԳԸ

1. Սույն գործը հարուցվել է «Մարդու իրավունքների եւ հիմնարար
ազատությունների պաշտպանության մասին» կոնվենցիայի (Կոնվենցիա) 34-րդ
հոդվածի համաձայն ընդդեմ Հայաստանի՝ 2022 թվականի նոյեմբերի 15-ին
Դատարան ներկայացված գանգատի հիման վրա:

2. Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը (Կառավարություն)
ծանուցվել է գանգատի մասին:

ՓԱՍՏԵՐԸ

3. Դիմումատուների ցանկը եւ գանգատի առնչությամբ մանրամասները
ներկայացված են կից աղյուսակում:

4. Դիմումատուները բողոք են ներկայացրել քրեական գործով վարույթի չափազանց երկար տևողության առնչությամբ:

ԻՐԱՎՈՒՆՔԸ

I. ԿՈՆՎԵՆՑԻԱՅԻ 6-ՐԴ ՀՈԴՎԱԾԻ 1-ԻՆ ԿԵՏԻ ԵՆԹԱԴԻՅԱԼ ԽԱԽՏՈՒՄԸ

5. Դիմումատուները բողոք են ներկայացրել այն մասին, որ տվյալ քաղաքացիական գործով վարույթի տևողությունն անհամատեղելի է եղել «ողջամիտ ժամկետի» պահանջի հետ: Նրանք հիմնվել են Կոնվենցիայի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի վրա:

6. Կառավարությունը պնդել է, որ դիմումատուները չեն սպառել իրավական պաշտպանության ներպետական միջոցները: Դատարանը նախկինում գտել է, որ Հայաստանի ներպետական համակարգը չի տրամադրել քաղաքացիական գործով վարույթի չափազանց երկար տևողության մասով արդյունավետ պաշտպանության միջոց (տե՛ս «Ֆիլ» ՍՊԸ-ն ընդդեմ Հայաստանի [*Fil LLC v. Armenia*], թիվ 18526/13, §§ 49-50, 2019 թվականի հունվարի 31): Սույն գործով Դատարանը չի տեսնում այդ եզրակացությունից շեղվելու որեւէ պատճառ, քանի որ, իր կարծիքով, Կառավարությունը չի կարողացել հիմնավորել իր կողմից վկայակոչված պաշտպանության միջոցի արդյունավետությունը (տե՛ս *Սկորդինոն ընդդեմ Իտալիայի* (թիվ 1) [ՄՊ] [*Scordino v. Italy* (no. 1) [GC]], թիվ 36813/97, §§ 182-207, ՄԻԵԴ 2006-V, նմանատիպ եզրակացություններով, տե՛ս *Վասիլյանը եւ այլք ընդդեմ Հայաստանի* [Կոմիտե] [*Vassilyan and Others v. Armenia* [Committee]], թիվ 20193/15 ու եւս 2 այլ գործ, §§ 7-9, 2022 թվականի հունիսի 23, *Լմնցյանը եւ Սլոյանն ընդդեմ Հայաստանի* [Կոմիտե] [*Lmntsyanyan and Sloyan v. Armenia* [Committee]], թիվ 41973/19 եւ 51266/19, § 10, 2023 թվականի փետրվարի 9, *Նիկողոսյանը եւ այլք ընդդեմ Հայաստանի* [Կոմիտե] [*Nikoghosyan and Others v. Armenia* [Committee]], թիվ 4396/21 ու եւս 2 այլ գործ, § 9,

2023 թվականի դեկտեմբերի 14): Հետեաբար ներպետական իրավական պաշտպանության միջոցները չսպառելու վերաբերյալ Կառավարության առարկությունը մերժվել է:

7. Դատարանը վերահաստատում է, որ վարույթի տեւողության ողջամտությունը պետք է գնահատվի՝ ելնելով գործի հանգամանքներից եւ հաշվի առնելով հետեւյալ չափանիշները՝ գործի բարդությունը, դիմումատուների եւ համապատասխան մարմինների վարքագիծը եւ այն, ինչը դիմումատուների համար վտանգված է վեճում (տե՛ս *Ֆրիդլենդերն ընդդեմ Ֆրանսիայի* [ՄՊ], [*Frydlender v. France* [GC]], թիվ 30979/96, § 43, ՄԻԵԴ 2000-VII):

8. «Ֆիլ» ՍՊԸ-ի (վերելում հիշատակված) նախադեպային գործում Դատարանն արդեն խախտում է հայտնաբերել սույն գործում առկա նմանատիպ հարցերի առնչությամբ:

9. Դատարանը, ուսումնասիրելով իրեն ներկայացված բոլոր նյութերը, չի հայտնաբերել որեւէ փաստ կամ փաստարկ, որը կարող է հիմնավորել ազգային մակարդակով վարույթի ընդհանուր տեւողությունը: Հաշվի առնելով թեմայի վերաբերյալ իր նախադեպային իրավունքը՝ Դատարանը համարում է, որ ներկայիս գործում վարույթի տեւողությունը չափազանց երկար է եղել եւ չի բավարարել «ողջամիտ ժամկետ»-ի պահանջը:

10. Հետեաբար սույն բողոքներն ընդունելի են եւ բացահայտում են Կոնվենցիայի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի խախտում:

II. ԿՈՆՎԵՆՑԻԱՅԻ 41-ՐԴ ՀՈԴՎԱԾԻ ԿԻՐԱՌՈՒՄԸ

11. Դատարանը, հաշվի առնելով իր տրամադրության տակ եղած փաստաթղթերը եւ իր նախադեպային իրավունքը (տե՛ս վերելում հիշատակված՝ «Ֆիլ» ՍՊԸ-ի գործը, §§ 62 եւ 65), ողջամիտ է համարում շնորհել կից աղյուսակում նշված գումարները:

ԱՅՍ ՀԻՄՆԱՎՈՐՄԱՄԲ ԴԱՏԱՐԱՆԸ ՄԻԱԶԱՅՆ՝

1. Հայրադարում է գանգատն ընդունելի.

2. Վճռում է, որ սույն գանգատով բացահայտվում է Կոնվենցիայի՝ քաղաքացիական գործով վարույթի չափազանց երկար տևողության առնչությամբ 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի խախտումը.

3. Վճռում է որ՝

ա) պատասխանող պետությունը երեք ամսվա ընթացքում պետք է դիմումատուներին վճարի կից ներկայացված աղյուսակում նշված գումարը, որը պետք է փոխարկվի պատասխանող պետության արժույթով՝ վճարման օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով,

բ) վերը նշված եռամսյա ժամկետի ավարտից հետո՝ մինչև վճարման օրը, պետք է հաշվարկվի վերոնշյալ գումարների նկատմամբ պարզ տոկոսադրույք՝ չկատարման ժամանակահատվածում Եվրոպական կենտրոնական բանկի սահմանած՝ լոմբարդային ռեպոյի տոկոսադրույքի չափով՝ գումարած երեք տոկոսային կետ:

Կատարված է անգլերենով եւ գրավոր ծանուցվել է 2024 թվականի հոկտեմբերի 24-ին՝ համաձայն Դատարանի կանոնակարգի 77-րդ կանոնի 2-րդ եւ 3-րդ կետերի:

Վիկտորյա Մարադուդինա՝

Էն Լուիս Բորման՝

Բաժանմունքի քարտուղարի տեղակալի
պաշտոնակատար

Նախագահ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ

Կոնվենցիայի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն ներկայացված բողոքներ պարունակող գանգատ

(քաղաքացիական գործով վարույթի չափազանց երկար տևողություն)

Գանգատ թիվ Ներկայացման ամսաթիվը	Դիմումատուի անունը Ծննդյան տարեթիվը	Վարույթն սկսելու ամսաթիվը	Վարույթն ավարտելու ամսաթիվը	Ընդհանուր տևողությունը Ատյանների մակարդակը	Դիմումատուներից յուրաքանչյուրին ոչ նյութական վնասի դիմաց շնորհվող գումարը (եվրոյով) ¹
54225/22 2022 թվականի նոյեմբերի 15 (7 դիմումատու)	<p>Արթուր ՈՍԿԱՆՅԱՆ 1964</p> <p>Բորիս ԱԼԱՎԵՐԴՅԱՆ 1965</p> <p>Գեորգ ԱՄԻՐՉԱԴՅԱՆ 1955</p> <p>Ջոյա ՀԱԿՈԲՅԱՆ 1963</p>	2016 թվականի հուլիսի 29	ընթացքի մեջ է	ավելի քան 7 տարի եւ 11 ամիս եւ 7 օր 3 ատյան	1,600

¹ Գումարած դիմումատուներից գանձման ենթակա ցանկացած հարկ:

ՈՍԿԱՆՅԱՆԸ ԵՎ ԱՅԼՔ ԸՆԴԴԵՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾՈՎ ՎՃԻՌ

Գանգատ թիվ Ներկայացման ամսաթիվը	Դիմումատուի անունը Ծննդյան տարեթիվը	Վարույթն սկսելու ամսաթիվը	Վարույթն ավարտելու ամսաթիվը	Ընդհանուր տեւողությունը Ատյանների մակարդակը	Դիմումատուներից յուրաքանչյուրին ոչ նյութական վնասի դիմաց շնորհվող գումարը (եվրոյով) ¹
	<p>ՆԵՂԻ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ 1950</p> <p>Նարինե ՍԻՄՈՆՅԱՆ 1981</p> <p>Իրինա ԹԱՎՐԻԶՅԱՆ 1963</p>				